

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

1.6.2026. - 5.6.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE

Сарајево, 8.6.2026. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 1.6.2026. - 5.6.2026.**

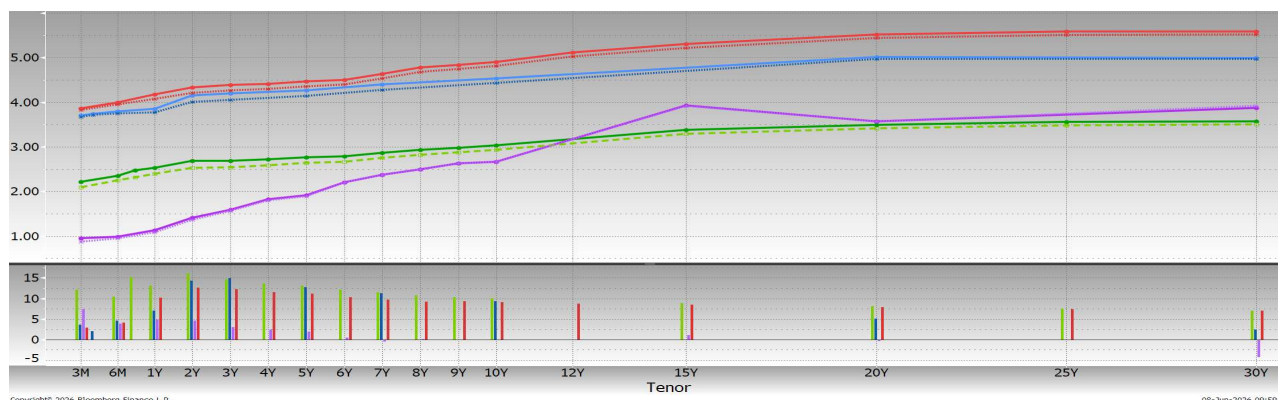
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра				САД				Велика Британија				Јапан			
	29.5.26	-	5.6.26		29.5.26	-	5.6.26		29.5.26	-	5.6.26		29.5.26	-	5.6.26	
2 године	2,53	-	2,69	↗	4,00	-	4,15	↗	4,21	-	4,34	↗	1,37	-	1,41	↗
5 година	2,64	-	2,77	↗	4,14	-	4,27	↗	4,35	-	4,46	↗	1,90	-	1,92	↗
10 година	2,94	-	3,04	↗	4,44	-	4,53	↗	4,81	-	4,90	↗	2,67	-	2,67	→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси			
	29.5.26	-	5.6.26	
3 мјесеца	2,125	-	2,252	↗
6 мјесеци	2,245	-	2,350	↗
1 година	2,411	-	2,545	↗

Графикон 1: Приказ кривих приноса државних обвезница

Графикон приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 5.6.2026. године (пуне линије) и 29.5.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси обвезница земаља чланица зоне евра су забиљежили раст дуж цијеле криве. Приноси њемачких државних обвезница су повећани између 10 и 17 базних поена, а приноси италијанских обвезница између 14 и 19 базних поена.

Тржишни учесници очекују да ће ЕЦБ овог мјесеца повећати каматне стопе за 25 базних поена, а креатори монетарне политике попут Лејна и Шнабела наглашавају утицај високих цијена нафте на инфлацију. Рен је изјавио да би потенцијално повећање каматних стопа у јуну дјеловало као "осигурање" за заштиту од инфлаторних ризика. Напоменуо је да инфлациона очекивања остају усидрена, што указује на стабилност дугорочних изгледа тржишта. Шимкус је истакао да краткорочна цјеновна очекивања потрошача подсећају на 2022. годину, те је нагласио важност брзог реаговања на инфлаторне ризике. Нагласио је да ЕЦБ треба да избјегава изненађења на тржиштима услјед недоношења јасних одлука. Креатори монетарне политике ЕЦБ се суочавају с изазовима у балансирању контроле инфлације са слабљењем ротражње. Задатак ЕЦБ-а додатно компликује климаво повјерење потрошача и предузећа, као и геополитичке неизвјесности, што економске изгледе чини све сложенијим.

Према подацима ЕЦБ-а међународна употреба евра благо је порасла у 2025. години, достигавши око 20%, али остаје далеко испод долара. Док је издавање међународних дугова деноминираних у еврима достигло

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања заснован је на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може настати као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

рекордно висок ниво, а евро предњачио у зеленим и одрживим обвезницама, његова улога у дневном трговању је смањена. Предсједница ЕЦБ-а Лагард је позвала европске креаторе монетарних политика да ојачају глобалну привлачност евра повећањем економске отпорности, правног интегритета и геополитичког кредибилитета.

Централна банка Француске је смањила прогнозу економског раста Француске за 2026. годину са 0,9% на 0,7%, како би се ускладила с пројекцијом ММФ-а, након економске контракције у првом кварталу и растућих цијена нафте. Упркос овом смањењу, очекује се да ће економски раст остати позитиван у већини сценарија.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	БДП (К/К) Ф – ЗЕ	I квартал	0,1%	-0,2%	0,2%
2.	БДП (Г/Г) Ф – ЗЕ	I квартал	0,8%	0,3%	1,2%
3.	Малопродаја (Г/Г) – ЗЕ	АПР	0,3%	1,0%	2,1%
4.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) – ЗЕ	АПР	4,9%	4,9%	2,0%
5.	Индекс услужног сектора Ф – ЗЕ	МАЈ	46,4	47,7	47,6
6.	Композитни индекс Ф – ЗЕ	МАЈ	47,5	48,5	48,8
7.	Стопа инфлације (Г/Г) П – ЗЕ	МАЈ	3,2%	3,2%	3,0%
8.	Базна инфлација (Г/Г) П – ЗЕ	МАЈ	2,4%	2,5%	2,2%
9.	Индекс прерађивачког сектора Ф – ЗЕ	МАЈ	51,4	51,6	52,2

САД

Приноси америчких државних обвезница су, пратећи тренд на глобалном нивоу, повећани дуж цијеле криве током протекле седмице. У контексту коментара званичника Феда, Хамак из Кливленда је изјавила да је разумно за сада задржати каматне стопе стабилним због економских неизвјесности, али је упозорила да би упорно висока инфлација ускоро могла захтијевати додатне акције. Хамак је истакла да јој је највећа брига инфлација која је изнад циљаног нивоа од 2% у посљедњих пет година јер цјеновни притисци остају широко распрострањени. Вилијамс из Њујорка је изјавио да је монетарна политика добро позиционирана, без непосредне потребе за промјенама каматних стопа, иако би нагли раст цијена енергената и поремећаји у Хормушком мореузу могли подстаћи дјеловање. Логан је истакла да ће званичници можда морати повећати каматне стопе касније ове године како би инфлацију вратили на циљаних 2%. Предсједник Феда из Ричмонда Баркин је истакао уравнотежено тржиште рада, без значајног пораста потражње за радном снагом.

У контексту трговинске политике, представник САД-а Грир је потврдио да ће САД поштовати ограничења царина у трговинским споразумима с ЕУ, Јапаном и другима, ограничавајући царине на 15% на већину увоза. Међутим, нове америчке царине усмјерене на 60 земаља укључују царине од 10% за ЕУ и 12,5% за Јапан. Због тога постоји могућност да укупне царинске стопе премаше раније договорене границе, у оквиру истраге покренуте према члану 301 Закона о трговини САД.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

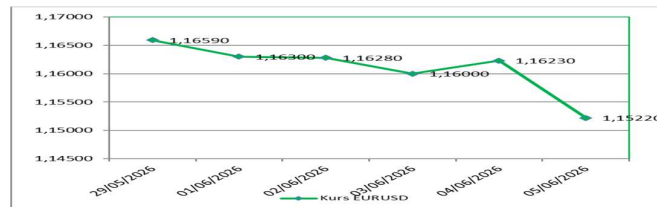
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	ПМИ индекс услужног сектора Ф	МАЈ	51,0	50,7	51,0
2.	ПМИ индекс прерађивачког сектора Ф	МАЈ	55,3	55,1	54,5
3.	Број захтјева за хипотекарне кредите	29. мај	-	-2,5%	-8,5%
4.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	30. мај	215.000	225.000	212.000
5.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	23. мај	1.780.000	1.777.000	1.785.000
6.	ИСМ индекс услужног сектора	МАЈ	53,8	54,5	53,6
7.	Фабричке поруцбине	АПР	4,6%	4,8%	1,8%
8.	Поруцбине трајних добара Ф	АПР	7,9%	8,0%	1,3%

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања заснован је на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може настати као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

9.	Стопа незапослености	МАЈ	4,3%	4,3%	4,3%
10.	Промјена запослених нефармерски сектор	МАЈ	88.000	172.000	179.000
11.	Промјена запослених приватни сектор	МАЈ	89.000	120.000	177.000
12.	Промјена запослених прерађивачки сектор	МАЈ	2.000	7.000	-2.000
13.	Потрошња грађевинског сектора (М/М)	АПП	0,2%	0,4%	0,2%

Графикон 2: Кретање курса EUR/USD током протекле седмице

USD је апресирао у односу на EUR, те је курс EUR/USD смањен са нивоа од 1,1659 на ниво од 1,1522.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Приноси британских државних обвезница су забиљежили раст дуж цијеле криве приноса на седмичном нивоу, уз значајно повећање на кратком и средњем дијелу криве. Приноси су највише биљежили раст у понедељак и сриједу, уз дјелимичне корекције наниже током седмице. На кретање приноса највећи утицај имале су повећане напетости на Блиском истоку. БоЕ је једина велика централна банка која активно продаје обвезнице, што је допринијело повећању приноса на државне обвезнице од око 40 базних поена.

Гувернер БоЕ-а Бејли је изјавио да креатори монетарне политике имају „нешто времена“, будући да је раст приноса на обвезнице од почетка рата у Ирану већ повећао трошкове задуживања, чиме је монетарна политика фактички заоштрена. Навео је да је прекорачење инфлаторног циља готово у потпуности последица догађаја у Заливу, уз инфлацију на годишњем нивоу од 2,8% за коју се очекује приближавање 4% касније ове године. Поред овога, изјавио је да би вјештачка интелигенција могла постати предмет распоређивања и рационализације, јер недостатак енергетских капацитета ограничава њену примјену у свим секторима привреде, додајући да АИ неће изазвати нагли раст губитка радних мјеста, јер ће истовремено и стварати и укидати послове. Чланица МПЦ-а Грин је оцијенила да аргументи за повећање каматне стопе јачају што дуже траје сукоб на Блиском истоку, те да би поштравање могло бити потребно у наредних неколико седмица или мјесеци, уз став да је ризик недјеловања већи од ризика дјеловања.

ОЕЦД је у најновијим пројекцијама навео да очекује да БоЕ задржи каматне стопе на снази током ове године, уз снижавање за 25 базних поена на 3,5% тек у 2027. години, оцјењујући да ће енергетски шок бити привремен и да БоЕ не би требала да реагује повећањем каматних стопа.

Табела 5: Кретање економских индикатора за Велику Британију

Ред. бр.	Економски индикатори	Мјесец	Очекивање	Стварно стање
1.	Цијене стамбених некретнина (М/М)	МАЈ	-0,2%	0,4%
2.	Цијене стамбених некретнина (Г/Г)	МАЈ	2,3%	3,0%
3.	ПМИ прерађивачког сектора – Ф	МАЈ	53,7	53,7
4.	Одобрени хипотекарни кредити	АПП	62.000	64.000
5.	ПМИ услужног сектора – Ф	МАЈ	47,9	52,7
6.	Композитни ПМИ – Ф	МАЈ	48,5	52,6
7.	ПМИ грађевинског сектора	МАЈ	40,5	39,7
8.	Регистрације нових аутомобила (Г/Г)	МАЈ	7,1%	24%
9.	Очекивана инфлација у наредних 12 мјесеци	МАЈ	3,9%	4,0%

Током протекле седмице GBP је апресирала у односу на EUR, па је курс EUR/GBP забиљежио смањење са нивоа од 0,8665 на ниво од 0,8637. GBP је депресирала у односу на USD, па је курс GBP/USD смањен са нивоа од 1,3456 на ниво од 1,3342.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања заснован је на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може настати као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

ЈАПАН

Приноси јапанских државних обвезница током седмице благо су порасли на краћем и средњем дијелу криве приноса, док су на дужем дијелу остали непромијењени. Приноси су биљежили раст почетком седмице уз раст приноса на америчке обвезнице и више цијене нафте, након чега су у уторак смањени дуж цијеле криве, са израженим падом на дужем крају, да би средином седмице поново расли након информације о допунском буџету од 3,1 билиона ЈРУ и извјештаја агенције Блумберг да званичници БоЈ-а разматрају повећање референтне каматне стопе средином јуна.

Никеи 225 индекс је у сриједу снажно порастао за 2,50% и достигао нови историјски максимум од 68.402,13 поена, подстакнут владиним фискалним мјерама и позитивним кретањем на ширем азијском тржишту, да би потом услиједила корекција посљедња два дана у седмици.

Гувернер БоЈ-а Уеда је изјавио да централна банка треба да повећава референтну каматну стопу одговарајућим темпом уколико се економија развија у складу с пројекцијама, оцијенивши да су ризици раста цијена израженији и да би се могли појавити раније, те упозоривши да поскупљење везано за високе цијене нафте није тек привременог карактера и да би одгађање повећања стопе могло оптеретити не само економију него и тржишта и финансијски систем. Према писању Блумберга, који се позива на особе упознате са ситуацијом, БоЈ на сједници 15.-16. јуна ће разматрати повећање стопе за 25 базних поена, на 1%, уз могућност додатног повећања касније ове године, уз образложење ниских реалних каматних стопа и постојаних ризика од даљег раста инфлације.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Приходи од продаје предузећа (Г/Г)	I квартал		1,1%	0,7%
2.	Добит предузећа (Г/Г)	I квартал	5,3%	14,6%	4,7%
3.	Капитални издаци предузећа (Г/Г)	I квартал	4%	0%	6,5%
4.	ПМИ прерађивачког сектора - финално	МАЈ		54,5	55,1
5.	ПМИ услужног сектора – финално	МАЈ		50	51
6.	Композитни ПМИ - финално	МАЈ		51,1	52,2
7.	Номиналне плате (Г/Г)	АПР	3,1%	3,5%	3,1%
8.	Реалне плате (Г/Г)	АПР	1,7%	1,9%	1,4%
9.	Потрошња домаћинства (Г/Г)	АПР	-1,5%	-0,5%	-2,9%
10.	Водећи индекс - прелиминарно	АПР	114,5	115,9	115,4
11.	Коинцидирајући индекс – прелиминарно	АПР	117,4	117,9	116,8

ЈРУ је током протекле седмице апресирао у односу на EUR, те је курс EUR/ЈРУ забиљежио смањење са нивоа од 185,67 на ниво од 184,66. ЈРУ је депресирао у односу на USD, те је курс USD/ЈРУ забиљежио повећање са нивоа од 159,27 на ниво од 160,29, изнад прага од 160 који се везује за интервенције јапанских власти ради јачања јена. Кретање курса пратила су нагађања о могућој поновној државној интервенцији на тржишту ради подршке ЈРУ у односу на USD.

НАФТА И ЗЛАТО

Цијена једног барела сирове нафте на отварању тржишта у понедељак је износила 87,36 USD (74,93 EUR).

До средине седмице цијена овог енергента је биљежила узлазни тренд, након чега је до краја седмице улиједила корекција наниже.

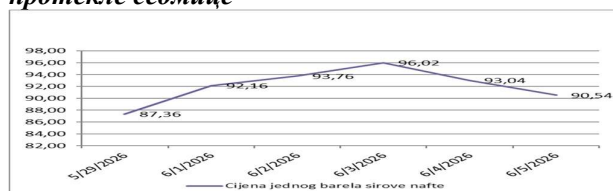
На почетку седмице цијена нафте је забиљежила раст након што је Иран најавио да ће зауставити комуникацију са САД-ом, што је изазвало сумње у обнову примирја и подстакло забринутост због инфлације.

Залихе сирове нафте у САД-у су смањене пету седмицу заредом, за 3,3 милиона барела, што је нешто мање од 4 милиона барела колико су аналитичари очекивали. Генерално, америчке залихе нафте, искључујући Стратешке нафтне резерве (СПР), се смањују већ осам седмица заредом, што је најдужи низ од почетка 2022. године, с укупним залихама на најнижем нивоу од маја прошле године. Раст цијене нафте је настављен и током трговања у сриједу под утицајем вијести да је Кувајт обуставио ваздушни саобраћај након напада Ирана.

У четвртак је забиљежено смањење цијене нафте након привременог договора о примирју између Израела и Либана, који је појачао наде у напредак преговора САД-а и Ирана. Ирански министар спољних послова Аракчи је изјавио да није постигнут конкретан напредак у преговорима, док је предсједник Трамп навео да су разговори у завршној фази. Производња сирове нафте земаља чланица ОПЕК-а је смањена у мају на најнижи ниво у посљедњих неколико деценија. Производња је смањена за 1,22 милиона барела дневно, на укупно 16,33 милиона барела дневно, првенствено због поремећаја изазваних америчком блокадом Ирана и напетостима у Персијском заливу. Производња нафте у Ирану пала је за 710.000 барела дневно, на петогодишњи минимум од 2,34 милиона барела дневно. Значајан пад производње забиљежили су и Кувајт и Саудијска Арабија. Истовремено, УАЕ, који су недавно напустили ОПЕК, повећали су производњу за 300.000 барела дневно, на укупно 2,44 милиона барела дневно.

Цијена једног барела нафте на крају седмице је износила 90,54 USD (78,58 EUR), што представља раст од 3,64% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак, цијена једне fine унце злата је износила 4.540,26 USD (3.894,21 EUR).

Сумње у обнову примирја између САД-а и Ирана су подстакле забринутост због инфлације, што се одразило на смањење цијене овог племенитог метала на почетку седмице.

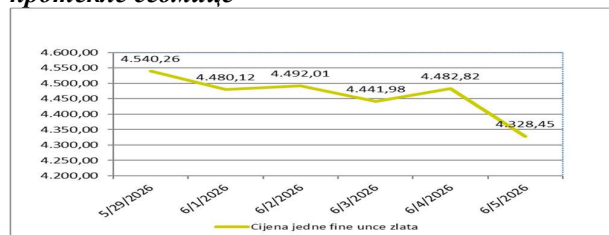
У уторак се цијена злата кретала у уском распону, док је у сриједу забиљежила смањење након што су цијене државних обвезница забиљежиле највећи пад у посљедње више од двије седмице. Русија тврди да ће у 2025. години произвести између 480 и 500 тона злата, те да је производња у 2024. износила око 480 тона. Ако се испостави да су тврдње тачне, Русија би надмашила Кину, која је 2024. произвела око 380 тона злата, а истовремено би биле у супротности с процјенама Свјетског савјета за злато (ССЗ) и Металс Фокуса, које руску производњу процјењују на између 330 и 345 тона.

Цијена злата је забиљежила раст у четвртак, подстакнут падом цијене нафте и слабијим доларом.

Према извјештају ССЗ-а о куповини и продаји злата централних банака у априлу, Пољска је предводила у куповини злата са 14 тона, чиме је њен укупни износ од почетка године повећан на 45 тона, а резерве на 595 тона (30% укупних резерви). Кина је додала 8 тона, што је њена највећа мјесечна куповина од децембра 2024. године, продужавајући свој 18-мјесечни низ куповина и повећавајући резерве на 2.322 тоне (9% укупних резерви). Чешка је задржала стабилну куповину са 3 тоне, што је 38 узастопних мјесеци куповине. Узбекистан је продао 1 тону, али остаје нето купац од почетка године (24 тоне). У међувремену, Русија је наставила свој низ продаја са 6 тона у априлу. Источна Европа и Азија остају доминантне у куповини злата централних банака, у просјеку 23 тоне мјесечно током 36 мјесеци. Раст приноса америчких државних обвезница и апрецијација USD су утицали на смањење цијене злата у петак.

Цијена једне fine унце злата је на крају седмице износила 4.328,45 USD (3.756,68 EUR), што представља пад од 4,67% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања заснован је на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може настати као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.